

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з наукової роботи
Іван МИРОНЮК/
«09» листопада 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІННОВАЦІЇ В СУЧАСНІЙ ПЕДАГОГІЦІ, ОРГАНІЗАЦІЯ ТА
ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ**

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	101 Екологія
Освітня програма	Екологія
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова навчання	Українська

Ужгород 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Інновації в сучасній педагогіці, організація та проведення навчальних занять» / «Innovations In Modern Pedagogy And Classroom Management» для здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні: доктор філософії/Doctor Philosophy (Ph.D).

Розробник:

Опачко Магдаліна Василівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні

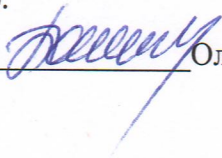
Кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

протокол № 15 від «27» червня 2024 р.

Завідувач кафедри Оксана ПОВІДАЙЧИК

Схвалено науково-методичною комісією факультету суспільних наук

протокол № 8 від «27» червня 2024 р.

Голова науково-методичної комісії Олена ПОПАДИЧ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування Показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Очна (вечірня) форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	1-ий	1-ий
Кількість модулів – 1	Семестр:	
Тижневих годин для очної форми навчання: 6	2-ий	2-ий
аудиторних – 2.4 самостійної роботи здобувача – 3.6	Лекції:	
	22	8
	Практичні (семінарські):	
	14	2
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	54	80

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни «Інновації в сучасній педагогіці, організація та проведення навчальних занять» / «Innovations In Modern Pedagogy And Classroom Management» є систематизація та узагальнення знань здобувачів освітнього ступеня доктора філософії у сфері освіти на теоретико-методологічному рівні, а також їх залучення до філософського осягнення концептуальних, парадигмальних підходів у розвитку сучасної освіти як соціокультурного феномену та вироблення їх власної світоглядної концепції освіти; сприяння формуванню високого рівня компетентності і культури здобувачів освітнього ступеня доктора філософії.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню для здобувачів ступеня вищої освіти: доктор філософії / Doctor Philosophy (Ph.D) **фахових** компетентностей: СК 06. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми (третього освітньо-наукового рівня вищої освіти), вивчення навчальної дисципліни «Інновації в сучасній педагогіці, організація та проведення навчальних занять» / «Innovations In Modern Pedagogy And Classroom Management» повинно забезпечити досягнення здобувачами ступеня вищої освіти: доктор філософії / Doctor Philosophy (Ph.D) таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Глибоко розуміти концептуальні принципи та методологію природничих наук, формулювати і перевіряти гіпотези, використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання з метою розв'язання значущих наукових та науково-прикладних проблем екології.	РН 01.
Розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни, дотичні до предметної області екології у закладах вищої освіти.	РН 04.

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Інновації в сучасній педагогіці, організація та проведення навчальних занять» / «Innovations In Modern Pedagogy And Classroom Management»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Знає і розуміє основні нормативно-правові та організаційні основи інноваційного освітнього процесу; особливості проектування і реалізації педагогічних новацій на різних рівнях (від рівня навчальної дисципліни та модернізації навчального закладу до регіонального і всеукраїнського рівнів інноваційної діяльності)	РН 01. РН 04.
Знає і розуміє особливості інновацій структурних компонент освітнього процесу: методологічні аспекти інноваційного освітнього розвитку, інновації у змісті освіти, формах організації навчальної діяльності, моніторингу та діагностиці результатів навчання, виховання, освіти	РН 01. РН 04.
Володіє знаннями теоретичних основ організації і проведення експертизи інноваційних освітніх проектів і вміє, використовуючи критерії новизни провести експертну оцінку освітнього продукту на предмет новизни	РН 01. РН 04.
Розуміє сутність інноваційних технологій навчання у вищій школі; соціокультурні та психолого-педагогічні умови для здійснення інноваційної діяльності в освіті; структуру та технологію інноваційної педагогічної діяльності	РН 04.
Знає закономірності, принципи, методи, форми, засоби організації і проведення навчальних занять у вищій школі та володіє навичками розробки лекційних, практичних/семінарських занять і досвідом створення дидактичного середовища	РН 01. РН 04.
Вміє проектувати і проводити навчальні заняття (лекційні, семінарські, практичні) з використанням інноваційних освітніх технологій	РН 04.
Вміє розробляти і використовувати нові засоби для аналізу інноваційного потенціалу освітніх програм та інноваційного дидактичного потенціалу (методом самооцінки), добирати діагностичні методики для дослідження мотивації досягнень у навчанні, виявлення і корекції причин низької ефективності навчальних занять	РН 01.
Володіє традиційними та сучасними технологіями навчання (проблемне, інтерактивне, дистанційне тощо); створює портфоліо навчально-наукових проектів;	РН 01. РН 04.

розробляє різні види навчальних завдань для контролю знань та вмінь, вміє запропонувати завдання для самостійної та індивідуальної роботи студентів з навчальної дисципліни	
Володіє критеріальним апаратом, вміє довести доцільність використання тих чи інших критеріїв оцінки якості і ефективності різних видів діяльності, в тому числі, підготовки та проведення навчальних занять, моніторингу успішності у навчанні, а також рівня новизни пропонованих нововведень тощо	РН 01. РН 04.

4. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

Поточний контроль, який під час вивчення навчальної дисципліни проходить в індивідуальній формі.

Методи поточного контролю: усний, письмовий, практичний, самоконтроль.

Підсумковий контроль – залік, який проводиться у формі тестового контролю та письмових робіт.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Протягом семестру аспіранти вивчають дисципліну, яка розбита на два модулі. Після виконання кожного модуля здійснюється поточний контроль у вигляді письмової роботи.

Поточний контроль у вигляді індивідуального представлення результатів виконання завдань самостійної роботи та опрацювання питань практичного блоку. Оцінювання навчальних досягнень та практичних навичок студентів здійснюються за 100-бальною системою. Загальна кількість балів за семестр з навчальної дисципліни складається із сумарної кількості балів, отриманих за поточний контроль (50 балів) та балів, отриманих за контроль засвоєння теоретичних знань, який проводиться у формі тестування з використанням Google форми (50 балів).

Поточне оцінювання здійснюється за трьома складовими:

- контроль за виконання тестових завдань;
- контроль систематичності та активності роботи студента протягом семестру;
- контроль індивідуальної та самостійної роботи.

Якщо аспірант відвідав менше 50 відсотків занять, то систематичність та активність його роботи оцінюється в 0 балів.

Оцінювання підсумкових завдань. Після виконання програми дисципліни у визначений термін здійснюється поточний модульний контроль у вигляді тестування з використанням Google форми, який оцінюється у межах від 1 до 50 балів. Якщо з об'єктивних причин студент не пройшов підсумковий контроль у визначений термін, то він має право за дозволом деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

Оцінювання активності під час аудиторних занять, індивідуальної та самостійної роботи здійснюється у межах 30 балів:

- мах 10 балів – написання анотованих звітів про ознайомлення з періодикою, авторефератами дисертацій, монографіями тощо;

- мах 10 балів – опрацювання матеріалів до занять (лекцій, проблемних питань, завдань для самопідготовки тощо), опрацювання першоджерел, нормативних документів, написання тощо;

- мах 10 балів – виконання творчих завдань, написання есе, підготовка презентацій до окремих тем заняття тощо.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне тестування та самостійна робота						Модульна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	50	100
9	9	7	9	9	7		

T1, T2, T3, T4, T5, T6 – теми першого модуля програми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне тестування та самостійна робота						Модульна робота	Сума
T7	T8	T9	T10	T11	T12	50	100
9	7	9	9	9	7		

T7, T8, T9, T10, T11, T12 – теми другого модуля програми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	5	30	6	30
Анотований звіт	1	5	1	5
Есе	1	5	1	5
Презентації	1	5	1	5
Портфоліо	1	5	1	5
Модульна контрольна з дисципліни	1	50	1	50
Разом	8	100	9	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Після виконання програми змістового модуля у визначений термін здійснюється поточний модульний контроль у вигляді виконання письмових завдань репродуктивного й творчого характеру, який оцінюється від 1 до 50 балів. Якщо з об'єктивних причин аспірант не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право з дозволу відділу аспірантури пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

50 балів (оцінка «відмінно») – аспірант виконав завдання запропонованого йому варіанта в повному обсязі і виявив при цьому:

- глибокі та повні знання матеріалу дисципліни;
- вільне володіння науковою термінологією;
- творчу самостійність;
- високу культуру оформлення знань та відповідний рівень умінь і навичок.

40 балів (оцінка «добре») – аспірант виконав завдання запропонованого йому варіанта в повному обсязі, вичерпно реалізував усі питання, виявив творчу самостійність, добре орієнтується в сучасних проблемах основ педагогіки, продемонстрував високу культуру оформлення знань, належний рівень умінь та навичок, але в роботі наявні окремі несуттєві помилки. Ставиться за виконання 75 % усіх завдань.

30 балів (оцінка «задовільно») – аспірант виявив задовільні знання матеріалу, але допустив при цьому окремі грубі фактичні помилки та неточності, а культура оформлення знань та рівень його умінь і навичок ще недостатні. Правильно виконано більше 50% запропонованих завдань.

20 балів (оцінка «незадовільно») – аспірант не виявив достатніх фахових знань з предмета, не досяг реалізації завдання через загальну слабку орієнтацію в програмовому матеріалі, а культура його мовлення й оформлення знань незадовільні. Завдань виконано менше від 50 %.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковим семестровим контролем з дисципліни «Інновації в сучасній педагогіці, організація та проведення навчальних занять» є залік, який проводиться в усній формі. Аспірант, який в результаті поточного оцінювання або підсумкового контролю за модулем отримав більше 60 балів, має право не складати іспит з дисципліни. У такому випадку в заліково-екзаменаційну відомість заноситься загальна підсумкова оцінка. Для покращення підсумкової оцінки з дисципліни складання заліку є обов'язковим.

Аспірант, який в результаті підсумкового оцінювання отримав середнє арифметичне менше 60 балів зобов'язаний складати іспит з дисципліни. У разі, коли відповіді аспіранта під час заліку оцінені менш ніж 60 балів, він (вона) отримує незадовільну підсумкову оцінку.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Диференційована	Недиференційована
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Теоретичні основи інноваційного освітнього розвитку

Тема 1. Інноваційні тенденції розвитку сучасної освіти

Поняття про інновації в освіті. Тенденції інноваційного освітнього розвитку. Сутність понять «інновація», «інноваційний процес», «інноваційна діяльність», «інноваційна технологія», «інновації в навчанні», «інноваційне середовище». Традиційна та інноваційна системи навчання. Тенденції розвитку міжнародного освітнього простору, сутність глобалізації, неперервне навчання, формальна і неформальна освіта. Поняття і види інноваційних технологій навчання та їх значення в умовах технологізації освітньо-виховного процесу.

Тема 2. Поняття про педагогічну інноватику

Передумови становлення педагогічної інноватики. Інтенсифікація процесу змін в освіті. Проблема наукової незабезпеченості здійснення інноваційних нововведень. Зародження наукової дисципліни – «інноватика». Сутність педагогічної інноватики. Педагогічна інноватика як частина загальної інноватики. Нове як особливий феномен. Рівні функціонування новизни. Структура педагогічної інноватики. Блок створення нового у педагогіці. Блок сприйняття, освоєння й оцінювання нового. Блок використання та застосування нового. Алгоритм (система операцій) впровадження нового. Класифікація педагогічних нововведень. Педагоги-новатори як педагоги інноваційного спрямування.

Тема 3. Інновації в освіті: трансформація нормативно-законодавчої бази

Нормативно-законодавча база розвитку вищої освіти України. Основні напрямки співпраці України з ЄС у модернізації вищої освіти. Інновації у розвитку університетської освіти: від класичного до дослідницького університету. Нормативно-правова база реформування вітчизняної освіти на всіх освітніх рівнях. Розвиток нормативно-законодавчої бази освітніх інновацій в Україні. Інноваційний розвиток освіти України в часі сучасних викликів: запровадження дистанційного навчання через пандемію COVID-19; діджиталізація, війна, подальша автономізація університетів та боротьба з корупцією; інклюзивна освіта, дуальна освіта, розширення співпраці з ЄС і впровадження інноваційних технологій у освітній процес.

Тема 4. Методологія інноваційного освітнього розвитку України

Концептуальні засади інноваційного розвитку. Основні педагогічні принципи інноваційного розвитку освіти. Ключові методологічні підходи (системний, проєктний, технологічний, компетентнісний, середовищний). Міжнародний досвід (Фінляндія, Сінгапур, Естонія) з аналізом особливостей та можливостей для адаптації в Україні. Стратегічні напрямки розвитку (цифрова трансформація, STEM-освіта, персоналізація навчання). Механізми впровадження інновацій (організаційні, фінансові, нормативні, науково-методичні, кадрові). Критерії та методи оцінки ефективності. Практичні рекомендації для різних рівнів освітньої системи.

Тема 5. Інноваційна освітня діяльність

Основні поняття інноваційної освітньої діяльності. Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності. Об'єкти і суб'єкти інноваційної освітньої діяльності Рівні інноваційної освітньої діяльності: всеукраїнський рівень, рівень окремої адміністративно

територіальної одиниці (регіональний рівень), рівень навчального закладу Порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності. Види освітніх інновацій. Групи освітніх інновацій. Планування інноваційної освітньої діяльності.

Тема 6. Експертиза інноваційних освітніх проєктів

Поняття інноваційного проєкту. Інноваційне проєктування. Поняття експертизи інноваційного проєкту. Критерії експертизи інноваційних освітніх проєктів. Технологія проведення експертизи інноваційних освітніх проєктів. Методи наукових педагогічних досліджень. Методи експертної оцінки. Поняття про дослідно-експериментальну роботу у педагогічній інноватиці. Організація та проведення діагностики інновацій, критерії їх оцінювання.

Модуль 2. Інноваційні підходи до організації та проведення навчальних занять

Тема 7. Сучасні проблеми і підходи до освітньої інноватики

Синергетична парадигма в освіті. Ключові аспекти інноваційного розвитку педагогічних систем у контексті синергетичного підходу (самоорганізація педагогічних систем; біфуркації та флуктуації як точки інноваційного зламу; роль хаосу в інноваційному розвитку). Інтегративний підхід як основа сучасних інноваційних освітніх процесів. Типи та інтегративні характеристики інновацій у сучасній концепції інноватики (інтеграція в інноваційному процесі; стратегічний концепт інтеграції; методологічне значення педагогічної інтеграції; практична реалізація інтегративного підходу). Інновації в освіті з урахуванням викликів інклюзії, гендерної рівності та створення безпечного освітнього середовища.

Тема 8. Інновації у системі освіти: культурно-історичні аспекти проблеми

Поняття про систему освіти. Елементи системи освіти. цілі освіти; зміст освіти; засоби і способи здобуття освіти; форми організації освітнього процесу; педагогічний процес; суб'єкти й об'єкти освітнього процесу; освітнє середовище; результат освіти. Поняття змісту освіти. Інновації у змісті освіти. Інноваційні теорії організації змісту освіти. теорія формальної освіти (Д. Локка (XVII ст.), Й. Песталоцці, Е.Канта і Й. Гербарта); теорія матеріальної освіти (Г. Спенсер (1820-1903); дидактичний утилітаризм (Дж. Дьюї, Г. Кершенштейнер); проблемно-комплексна теорія (Б. Суходольський); теорія структуралізму (польський вчений К. Сосницький); системно-діяльнісна теорія організації змісту освіти; педоцентрична теорія організації змісту освіти (Дж.Дьюї); гуманоцентричні теорії (особистісно-орієнтована, школа діалогу культур, компетентісно-орієнтована).

Тема 9. Інновації у організації освітнього процесу: форми і методи навчання

Порівняльна характеристика традиційного та інноваційного навчання. Критерії характеристики. Місце і роль основних учасників освітнього процесу - викладача і студентів, їх взаємовідносини, характер і зміст освітньої діяльності. Форми організації навчання. Інновації у формах організації навчання. Методи організації освітньої діяльності. Інноваційні методи навчання. Контекстне, імітаційне проблемне, модульне навчання, повне засвоєння знань, дистанційне навчання. Інтерактивні методи навчання: Кейс-технології. Ігрові методи навчання. Тренінги. Асесмент-центр. Портфоліо. Дидактичні засоби і психологічні умови забезпечення технологічних основ ефективного навчання. Психолого-педагогічна готовність до впровадження інновацій.

Тема 10. Педагогічні технології як втілення інноваційних підходів у навчанні

Поняття про технологічний підхід у освіті. Педагогічні технології. Технологія як наука про майстерність. Історичні аспекти педагогічної технології. Періодизація у розвитку поняття педагогічної технології. Структура педагогічної технології. Головні ознаки педагогічної технології. Класифікації педагогічних технологій. Поняття проблемного навчання. Організація навчальної діяльності студентів з використанням методів проблемного навчання. Критерії виокремлення навчальних проблем та правила їх застосування. Проектні технології навчання. Етапи реалізації (виконання проекту). Експертиза проекту. Досвід проектної діяльності. Проектні технології.

Тема 11. Інновації у вихованні: методологія, методика, досвід і сучасна практика

Методологічні основи виховання, Гуманістична модель. Демократична модель. Тоталітарна модель. Авторитарна модель. Фашистська модель. Інноваційні методики виховання. Проектне виховання. Кооперативне навчання. Емоційний інтелект. Інтерактивні технології. Практичне застосування інновацій у вихованні. Формування громадянських компетентностей. Створення інклюзивного середовища. Запровадження менторських програм. Створення інтегрованих систем виховання з урахуванням: глобалізації та інтернаціоналізації, цифровізації, інклюзії, гендерної рівності. Створення плюралістичної платформи: різноманітність як цінність, спільна мета, мультиперспективність, адаптивність. Моделі педагогічного плюралізму: адаптивна, інтегративна, модель мультиперспективності, гармонійна модель.

Тема 12. Інноваційний менеджмент у системі вищої освіти.

Сутність і зміст інноваційного менеджменту. Інноваційний менеджмент в системі управління освітою. Функції та методи інноваційного менеджменту. Прийняття рішень в інноваційному менеджменті. Особливості інноваційного менеджменту в закладах вищої освіти, його сутність, напрями та сфери управління. Впровадження інноваційної моделі управління в закладах вищої освіти. Управління інноваційним розвитком закладу вищої освіти.

Дистанційна освіта як інноваційний управлінський ресурс: каталоги освітніх сайтів; інтерактивне дистанційне навчання; електронні бібліотеки; інтернет-енциклопедії; сайти навчальних закладів; дистанційні олімпіади, конкурси, проекти; чат-заняття; телеконференції. Дистанційне навчання як засіб стимулювання самоосвіти. Дистанційне навчання на основі системи MOODL. On-line тестування знань здобувачів – інструмент підвищення якості освіти. Змішане навчання як перспективний напрям розвитку дистанційної освіти. Інновації у ліцензуванні і акредитації освітніх програм.

5.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів	Кількість годин					
	Форма навчання: денна, вечірня					
	Усього	у тому числі				
Лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
Модуль 1. Теоретичні основи інноваційного освітнього розвитку						
Тема 1. Інноваційні тенденції розвитку сучасної освіти	7	1	2			4
Тема 2. Поняття про педагогічну інноватику	5	1				4
Тема 3. Інновації в освіті: трансформація нормативно-законодавчої бази	8	2	2			4
Тема 4. Методологія інноваційного освітнього розвитку України	6	2				4
Тема 5. Інноваційна освітня діяльність	8	2	2			4
Тема 6. Експертиза інноваційних освітніх проектів	6	2				4
Разом	40	10	6			24
Модуль 2. Інноваційні підходи до організації та проведення навчальних занять						
Тема 7. Сучасні проблеми і підходи до освітньої інноватики	9	2	2			5
Тема 8. Інновації у системі освіти: культурно-історичні аспекти проблеми	9	2	2			5
Тема 9. Інновації у організації освітнього процесу: форми і методи навчання	9	2	2			5
Тема 10. Педагогічні технології як втілення інноваційних підходів у навчанні	7	2				5
Тема 11. Інновації у вихованні: методологія, методика, досвід і сучасна практика	9	2	2			5
Тема 12. Інноваційний менеджмент у системі вищої освіти	7	2				5
Разом	50	12	8			30
Разом за семестр	90	22	14			54

Назви змістовних модулів	Кількість годин					
	Форма навчання: заочна					
	Усього	у тому числі				
		Лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
<i>Модуль 1. Теоретичні основи інноваційного освітнього розвитку</i>						
Тема 1. Інноваційні тенденції розвитку сучасної освіти	8	1	1			6
Тема 2. Поняття про педагогічну інноватику	7	1				6
Тема 3. Інновації в освіті: трансформація нормативно-законодавчої бази	8	1	1			6
Тема 4. Методологія інноваційного освітнього розвитку України	7	1				6
Тема 5. Інноваційна освітня діяльність	6					6
Тема 6. Експертиза інноваційних освітніх проектів	6					6
Разом	42	4	2			36
<i>Модуль 2. Інноваційні підходи до організації та проведення навчальних занять</i>						
Тема 7. Сучасні проблеми і підходи до освітньої інноватики	9	1	1			7
Тема 8. Інновації у системі освіти: культурно-історичні аспекти проблеми	8	1				7
Тема 9. Інновації у організації освітнього процесу: форми і методи навчання	7					7
Тема 10. Педагогічні технології як втілення інноваційних підходів у навчанні	9	1	1			7
Тема 11. Інновації у вихованні: методологія, методика, досвід і сучасна практика	8	1				7
Тема 12. Інноваційний менеджмент у системі вищої освіти	7					7
Разом	48	4	2			42
Разом за семестр	90	8	4			78

5.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		очна	заочна
1	<p>Тема 1. Основні суперечності та проблеми розвитку сучасної освіти</p> <ol style="list-style-type: none"> Освіта і сталий людський розвиток. Зміна канонів освіченості в історії культури. Концепція безперервної освіти. Формування системи освіти постіндустріального суспільства. Становлення освітньої парадигми інформаційного суспільства. Основні суперечності сучасної освіти. Інновації в освіті як шлях подолання суперечностей освіти 	2	0.5
2	<p>Тема 2. Освітні інновації в контексті сучасних трендів: оцінка, виклики, перспективи</p> <ol style="list-style-type: none"> Поняття про критерії освітніх інновацій. Критерії ефективності освітніх інновацій. Освітні інновації сьогодні: критерій відповідності ключовим цінностям сучасної освіти: Інклюзія: інновації повинні бути доступними для всіх, незалежно від особливих освітніх потреб (наприклад, цифрові платформи оцінюють за їхньою адаптивністю для людей з інвалідністю). Гендерна рівність: освітні технології, підручники, методики аналізують на відсутність гендерних стереотипів, забезпечення рівних можливостей для всіх здобувачів. Ненасильницьке спілкування: інструменти освітньої комунікації (онлайн-форуми, навчальні платформи) розглядають з точки зору запобігання булінгу, формування конструктивного діалогу. Безпечне середовище: фізична і психологічна безпека стає ключовим критерієм оцінки освітніх ініціатив, зокрема їхньої відповідності стандартам добробуту та ментального здоров'я. 	2	1
3	<p>Тема 3. Експертиза інноваційних проектів.</p> <ol style="list-style-type: none"> Поняття інноваційного освітнього проекту. Експертиза інноваційного проекту. Емпіричні методи наукового дослідження. Теоретичні (кількісні і якісні) методи дослідження. Методи, які використовуються у експертизі інноваційних освітніх проектів. 5. Експертиза інноваційних освітніх проектів. Критерії новизни. 	2	0.5
4	<p>Тема 4. Освітні технології на основі активізації та інтенсифікації діяльності студентів в освітньому середовищі вищої школи</p> <ol style="list-style-type: none"> Кейс-технологія Портфоліо Дослідницькі технології Ігрові технології. Технологія проектування освітнього середовища вищого навчального закладу 	2	0.5

	6. Технології моделювання професійної діяльності фахівця		
5	Тема 5. Форми організації навчання у вищій школі. методика підготовки і проведення лекційного заняття. організація самостійної роботи 1. Поняття про форми організації навчання у вищій школі. 2. Лекція як основна форма організації навчання у вищій школі. Види лекцій. Зміст і структура лекції. Основні дидактичні вимоги до лекції. Підготовка і проведення лекції: організаційно-методичні аспекти. 3. Педагогічне керівництво самостійною роботою студентів в умовах кредитно-модульного навчання. 4. Система організації науково-дослідної роботи студентів.	2	0.5
6	Тема 6. Методика підготовки і проведення практично-семінарського заняття. педагогічний контроль за навчально-пізнавальною діяльністю студентів у вищій школі 1. Основні функції семінарських занять. Типи семінарських занять у вищій школі. 2. Методика організації і проведення семінарського заняття. Особливості взаємодії викладача і студентів в ході проведення заняття. 3. Завдання і види педагогічного контролю у вищій школі. Методи і форми контролю навчальної успішності студентів. Тестування. Форми та критерії якості тестових завдань. 4. Оцінювання результатів навчально-пізнавальної діяльності студентів. Контроль та оцінка навчальної успішності студентів в умовах кредитно-модульної системи навчання.	2	0.5
7	Тема 7. Виховання особистості в контексті сучасних освітніх викликів 1. Концепції розвитку особистості в системі освіти. Виховний ідеал в умовах трансформації суспільних вартостей. 2. Ціннісні орієнтації особистості. Добросесність та етика у професійній діяльності. 3. Компетентнісно орієнтований та студентоцентричний підходи до формування професійно важливих якостей особистості сучасного фахівця. 4. Участь у наукових гуртках, товариствах, волонтерській діяльності, громадянських акціях, квестах на підтримку ЗСУ як набуття досвіду активної громадянської позиції.	2	0.5
Разом		14	4

5.4. Самостійна робота

Самостійна робота над навчальною дисципліною також включає: опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем питань, що передбачені для самостійного опрацювання; поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; підготовка до семінарських (практичних) занять; систематизацію вивченого матеріалу перед заліком (іспитом); опрацювання та підготовку огляду опублікованих у фахових та інших виданнях статей; переклад іноземних джерел встановленої тематики; розроблення схем, таблиць, діаграм, мультимедійних презентацій тощо.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		очна	заочна
1	Проаналізувати збірник «Інновації в освіті і науці окремих країн Європи, Азії та Америки». (Інформаційний бюлетень наукового проекту «Інноваційний університет – інструмент інтеграції в європейський освітній і науковий простір». За фінансової підтримки Міжнародного Вишеградського фонду. Вип. 4, Ужгород, 2015). Зробити анотований звіт щодо змісту проекту, мети, завдань, шляхів реалізації.	4	8
2	Використовуючи методи самооцінки і самоаналізу провести самодіагностику рівнів сформованості комунікативних здібностей. На основі аналізу результатів діагностики зробити висновки і окреслити шляхи саморозвитку	4	8
3	Опрацювати Закон України «Про вищу освіту», Закон України «Про інноваційну діяльність» та положення «Про інноваційну діяльність». Розкрити сутність поняття «Банку освітніх інновацій». Розкрити механізми фінансування інноваційної освітньої діяльності.	4	8
4	Проаналізувати інноваційні освітні проекти різних рівнів впровадження: всеукраїнського, регіонального, освітнього закладу. https://www.ippo.if.ua/index.php/2010-07-01-13-05-57/2010-07-01-13-09-42 . Зробити висновки щодо структури проектів.	4	8
5	Проаналізувати методи, які використовуються у проведенні експертизи інноваційних освітніх проектів	4	
6	Підготувати анотований звіт на тему: «Інноваційні технології у розвитку критичного та креативного мислення особистості»	4	8
7	Запропонувати розробку теми навчального плану конкретної дисципліни (за фаховим спрямуванням), використовуючи відмінний від традиційного підхід до структурування навчального матеріалу	5	8
8	Запропонувати розробку теми навчального плану конкретної дисципліни (за фаховим спрямуванням), з використанням елементів проблемного навчання	5	8
9	На матеріалі опорної (або довільно обраної) теми з фахової дисципліни запропонуйте варіант проектного навчання, або реальний проект (один із запропонованих), вирішення якого можливе: а) в рамках фахової дисципліни; б) на міжпредметному рівні (міжпредметна інтеграція: фізика, хімія, географія, біологія); в) на міждисциплінарному рівні (коли для виконання проекту потрібно залучати інші дисципліни: соціологію, математику(статистику), психологію, юрисприденцію, економіку	5	8
10	Підготувати проект на тему: «Управління мотиваційними процесами у навчанні». Аналізуючи індивідуальний досвід навчання у ВНЗ резюмуюте, яким чином мотиваційний вплив викладачів та Ваша самомотивація виконала роль позитивного фактору у процесі учіння. Перед написанням роботи створіть власну карту мотивів – перелік тих причин, які спонукали Вас до	5	

	навчання у ВНЗ на даній спеціалізації. Які функції виконував кожен з них?		
11	Підготувати, оформити письмово конспект лекційного заняття із фахової дисципліни (дисциплін спеціалізації) з використанням інноваційних технологій навчання. Заняття мають бути розраховане на 2 академічні години	5	8
12	Підготувати, оформити письмово конспект семінарсько-практичного заняття із фахової дисципліни (дисциплін спеціалізації) з використанням інноваційних технологій навчання. Заняття мають бути розраховане на 2 академічні години	5	8
Разом		54	80

5.5 Індивідуальна робота

Завдання для індивідуальної роботи

Провести крос-дослідження на тему «Використання інноваційних технологій у навчанні» (обирається із запропонованих). Крос-дослідження (комплексне, перехресне, прискорене) полягає у схемі швидкого дослідного процесу з визначеної проблеми: одиндва тижні – діагностика, встановлення фактичного стану проблеми (використовується чи ні на практиці методика (-и), три місяці – формуючий етап, тиждень – контрольний зріз. Отож, за чотири місяці можна дослідити і встановити результативність запропонованої системи із запровадження інноваційних методів навчання. Типова схема крос-дослідження:

- постановка проблеми, її теоретичне дослідження,
- розробка передбачення результатів (гіпотези);
- вхідне діагностування;
- формуючий етап за результатами діагностики;
- вихідна, контрольна діагностика;
- порівняння результатів, визначення ефективності запровадженої педагогічної системи (моделі);
- оформлення у тезах, публікаціях, доповідях, методичних рекомендаціях, навчальних посібниках.

Орієнтовна тематика досліджень

Технологія розвитку критичного мислення
Технологія навчання як дослідження
Технологія проблемного навчання
Проектна технологія
Ігрові технології
Кейс-технології
Портфоліо
Технологія формування творчої особистості
Сугестивна технологія

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

Підручники:

1. Братко М.В., Козир М.В. Педагогічна інноватика : навчально-методичний посібник. Київ : Київ унт ім. Бориса Грінченка. 2021. 272 с
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник. 3-тє видання. Підручник Київ: Академвидав, 2015. 305 с.
3. Інноваційні технології навчання: Навч. посібн. для студ. вищих технічних навчальних закладів / [Кол. авторів; відп. ред. Бахтіярова Х.Ш.; наук. ред. Арістова А.В.; упорядн. словника Волобуєва С.В.]. Київ: НТУ, 2017. 172 с. <https://ukreligieznastvo.wordpress.com/2019/01/18/itn/>
4. Інноваційні педагогічні технології. За заг. ред. О.І Огієнко. Київ: Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, 2015. 314 с.
5. Інноваційний менеджмент [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Гарбуз С.В., Пенкіна Т.С., Хоменко Л.М., Соболева Т.О. Київ : КНЕУ, 2013. 667 с.
6. Лаппо В. В. Педагогічна інноватика: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: НАІР, 2020. 360 с.
7. Освітні технології: навчально-методичний посібник / За ред. О. Пехоти. Київ: А.С.К., 2004. 252 с.
8. Янкович О. І. Освітні технології сучасних навчальних закладів: навчально-методичний посібник / О. Янкович, Ю. Беднарек, А. Анджеєвська. Тернопіль : ТНПУ ім В. Гнатюка, 2015. 212 с. https://chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/http://dSPACE.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/9075/1/JAnkovich_Osvit_tex.pdf

Нормативно-правові документи:

1. Закон України «Про інноваційну діяльність»(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, N 36, ст.266). Верховна Рада України. 2002. Документ актуальний на 10.04.2018. <https://xn--80aagahqwyibe8an.com/ukrajiny-zakony/zakon-ukrajini-pro-innovatsiynu-diyalnist-2002-1025.html>
2. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-VII. Документ 1556-VII, чинний, поточна редакція. Редакція від 25.09.2020, підстава 849-IX <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 11.10.2017 р. № 848-VIII. https://ips.ligazakon.net/document/t150848?an=1&ed=2018_01_18
4. Наказ МОН України №994 від 11.07.2017 «Про внесення змін до Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності». <https://base.kristti.com.ua/?p=5998>
5. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2030 року.
6. Нормативно-правова база <https://imzo.gov.ua/diyalnist/osvitni-posluhy-pidvyschennia-kvalifikatsii/normatyvno-pravova-baza/?form=MG0AV3>
7. Інститут модернізації змісту освіти <https://imzo.gov.ua/diyalnist/osvitni-posluhy-pidvyschennia-kvalifikatsii/normatyvno-pravova-baza/?form=MG0AV3>
8. Стратегія цифрового розвитку інновацій України до 2030 року <https://mon.gov.ua/news/winwin-ukraina-zatverdyla-stratehiuu-tsyfrovoho-rozvytku-innovatsii-do-2030-roku?form=MG0AV3>
9. Цифрова адженда України. <https://compu.fandom.com/uk/wiki/%D0%A6%D0%B8%D1%84%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0>

<https://bizmag.com.ua/virtualna-realnist-v-osviti/>
<https://bizmag.com.ua/virtualna-realnist-v-osviti/>

Допоміжна література

Навчальні посібники та монографії:

1. Віртуальна реальність в освіті: як технології VR змінюють процес навчання. Бізмаг. 2023. URL: <https://bizmag.com.ua/virtualna-realnist-v-osviti/>.
2. Інноваційна педагогічна діяльність як чинник формування життєтворчої компетентності здобувача освіти : моногр. / [Нічуговська Л. І., Ніколенко Л. М. та ін.]; уклад. : Криворотько А. О. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2022. 484 с.
3. Інноваційні процеси в освіті: від новаторського руху вчителів до інновацій у підготовці педагогічних кадрів : монографія / Комар О. А., Грітченко Т. Я., Кравчук О. В. [та ін.] ; за заг ред. Комар О. А. ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань : Візаві, 2020. 234 с.
4. Інноваційні технології навчання в умовах модернізації сучасної освіти : монографія / за наук. ред. д. пед. н., проф. Л. З. Ребухи. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 143 с.
5. Келлі Т. Творча впевненість. Як розкрити свій потенціал Київ : Основи, 2017. 296 с
6. Пономарьова Г. Ф., Бабакіна О. О., Беляєв С. Б. Нові педагогічні технології. Навчальний посібник. Харків : «Основа», 2013. 280 с.
7. Феномен інновацій: освіта, суспільство, культура : моногр / за ред В.Г. Кременя. Київ : Педагогічна думка 2008. 472 с
8. Харарі Ю.Н. 21 урок для 21 століття / пер з англ О Дем'янчука К : Форс Україна, 2018. 416 с
9. Хриков Є.М. Методологія педагогічного дослідження: монографія: Монографія. Харків : 2018. 294 с.

Періодичні видання:

1. Адаптивні процеси в освіті : збірник матеріалів 6-го Всеукраїнського наукового форуму з міжнародною участю; [за наук. ред. Г.В. Єльнікової, М.Л. Ростоки; ред. з заг. питань: Л.О. Лузан, О.О. Почуєва, З.В. Рябова]. Харків, Мачулин, 2021, Вип. 3, 160 с.
1. Апанасенко О. М., Апанасенко М. О. Інформатизація освіти: сучасний стан та перспективи розвитку. *Інформаційні технології та математичне моделювання*. 2020. № 66. С. 60-68. URL: <http://dSPACE.nbuv.gov.ua/>.
2. Білик О. М. Інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі: проблеми та перспективи розвитку. *Педагогічний вісник*. 2019. № 4. С. 112-116. URL: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/259154>.
3. Громова Л. П., Громова О. П. Інформаційно-комунікаційні технології в освіті: переваги та виклики. *Сучасні інформаційні технології: теорія та практика*. 2021. № 1. С. 12-17. URL: https://www.megu.edu.ua/sites/default/files/2023-10/%D0%9E%D0%9A%2011_0.pdf.
4. Жураківська О. О. Інформатизація освіти: проблеми та перспективи розвитку. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2018. № 6. С. 142-146. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/859/1/V_Vember_ITZN_3_IS.pdf.
5. Ковальчук О. М., Ковальчук О. М. Інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі: сучасний стан та перспективи розвитку. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2020. № 11. С. 102-107. URL: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/259154>.

6. Копилова С.В. Адаптивність, гармонійність, оптимальність як характеристики соціально-педагогічної системи /Зб.наук.праць: Педагогічні науки. Харків: УПА, 2013
7. Коновальчук І.І. Технологічні аспекти експертизи якості інноваційних освітніх проєктів. *Впровадження сучасних технологій в процесі забезпечення якісної підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти: збірник наукових праць* / за заг. ред. Л.В. Зданевич, Л.С. Пісоцької, Н.М. Миськової, Л.О. Онофрійчук. Хмельницький : ХГПА, 2021. С. 163–167.
8. Морзе Н.В., Вембер В.П., Гладун М.А. Цифрова трансформація освіти: виклики та можливості. Інформаційні технології і засоби навчання. 2021. Т. 81, № 1. С. 1-19.
9. Перспективи використання штучного інтелекту в шкільній освіті. Інтернет на користь. 2023. № 1. URL: <https://naurok.com.ua/post/perspektivi-vikoristannya-shtuchnogo-intelektu-v-shkilnyosviti>.
10. Шоробура І.М. Інноваційний менеджмент у закладах вищої освіти. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2022., № 80, Т. 2. С.204-208 DOI <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2022.80.2.41>

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. <http://www.osvita.org.ua> – Освітній портал – новини освіти та науки, статті з питань освіти, навчальні курси, ресурси з дистанційної освіти.
2. <http://mon.gov.ua> – Сайт Міністерства освіти і науки України.
3. <http://www.znannya.org> – Портал знань – відкриті навчальні матеріали, дистанційне навчання, дистанційне тестування знань, вільний доступ до навчальних курсів різної тематики, освітні ресурси з інформаційних технологій, програмування, проєктування програмного забезпечення.
4. [http:// www.westukr.itgo.com](http://www.westukr.itgo.com) – Інтерактивні технології.
5. [Метод Дельфі як метод кількісної оцінки думки експертів. Його переваги і недоліки](#)
6. Інноваційна освітня діяльність. Інноваційні освітні проєкти всеукраїнського рівня. <https://imzo.gov.ua/osvitni-proekti/>
7. Всеукраїнський науково-педагогічний експеримент «Соціальна адаптація та інтеграція в суспільство дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, шляхом запровадження їх інклюзивного навчання». http://www.ussf.kiev.ua/ie_scientific_pedagogical_experiment/
8. Інтегроване навчання: тематичний і діяльнісний підходи (Частина 1). <https://nus.org.ua/2017/08/15/integrovane-navchannya-tematychnyj-i-diyalnisnyj-pidhody-chastyna-1/>
9. 15 інноваційних методів навчання з посібником і прикладами | Найкраще в 2025 році <https://ahaslides.com/uk/blog/15-innovative-teaching-methods/>

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20 ___ / 20 ___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від « ___ » _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20 ___ / 20 ___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від « ___ » _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20 ___ / 20 ___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від « ___ » _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20 ___ / 20 ___ н.р. без змін; зі змінами(Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від « ___ » _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)